

1. møde.

Tirsdag den 7. oktober 1975 kl. 12.

Aldersformanden (*Jens Foged*):

I henhold til grundloven er folketinget i dag trådt sammen til sit første møde i det nye folketingsår.

Som det medlem, der længst har haft sæde i tinget, påhviler det mig at lede valget af tingets præsidium og tingsekretærer.

Til valg af præsidium er anmeldt følgende valggrupper: én gruppe på 102 medlemmer, bestående af venstre, fremskridtspartiet, det radikale venstre, det konservative folkeparti, kristeligt folkeparti og centrum-demokraterne, og én gruppe på 64 medlemmer, bestående af socialdemokratiet og socialistisk folkeparti.

I henhold til gruppernes indstilling er til formand valgt *Skytte* (RV), til første næstformand *Grete Hækkerup* (S), til anden næstformand *Nathalie Lind* (V), til tredje næstformand *Erlendsson* (FP) og til fjerde næstformand *Morten Lange* (SF).

Til tingsekretærer er i henhold til gruppernes indstilling valgt følgende medlemmer: *K. J. Mortensen* (S), *Søren B. Jørgensen* (S), *Brøndsted* (V), *Poulsgaard* (FP), *Gunner Baunsgaard* (RV) og *Karen Thurøe Hansen* (KF).

Tinget er hermed sat.

Jeg beder den højtærede formand om at overtage formandspladsen.

Formanden:

Jeg takker for den tillid, som tinget har vist mig ved at genvælge mig til at lede arbejdet. Jeg skal bestræbe mig på efter bedste evne at opfylde de forpligtelser, der påhviler mig som tingets formand.

Først har jeg den glæde på tingets vegne at udtale et hjerteligt velkommen til Hendes Majestæt Dronning Margrethe, til Hans kongelige Højhed Prins Henrik og til Hendes Majestæt Dronning Ingrid samt til repræsentanter for højesteret, der som folketingets gæster overværer tingets første møde i det nye folketingsår. Hjertelig velkommen.

Endvidere byder jeg velkommen til en delegation fra den svenske riksdags konstitutionsudskott, der i disse dage aflægger et studiebesøg i folketinget.

Jeg giver herefter ordet til statsministeren, for at han kan give den i grundloven omhandlede redegørelse for rigets almindelige stilling og de af regeringen påtænkte foranstaltninger.

Statsministeren (*Anker Jørgensen*):

Den ekstraordinære folketingssamling i september resulterede i et bredt økonomisk forlig mellem fem partier, som bag sig har 122 mandater. Forliget skal fremme beskæftigelsen i den kommende vinter, og det skal styrke erhvervslivet til at drage nytte af konjunkturomslaget, når det, som vi venter, viser sig i løbet af 1976.

Regeringen vil fastholde og videreføre den økonomiske politik, som de fem partier i fællesskab har lagt grunden til. Det er mit håb, at et bredt flertal her i tinget fortsat vil medvirke hertil med den samme ansvarsbevidsthed, som førte os frem til femparti-forliget.

Vi kan glæde os over, at der på en lang række områder er tradition for et meget bredt samarbejde her i folketinget.

Det gælder blandt andet vor udenrigs- og sikkerhedspolitik.

For Danmark er EF-samarbejdet af afgørende betydning. Den usikkerhed, som måtte gøre sig gældende under de britiske genforhandlinger, er forsvundet med det britiske folks klare bekræftelse af, at Storbritannien hører til i Det europæiske Fælles-

[Statsministeren.]

skab. Dermed er der også for Danmark skabt et solidt grundlag for aktivt at deltage i løsningen af de opgaver, som de ni EF-lande står over for. Det drejer sig både om det traktatlige samarbejde og om det udenrigspolitiske samarbejde regeringerne imellem.

Det udenrigspolitiske samarbejde hindrer ikke Danmark i at vise en selvstændig profil. Det giver Danmark større indflydelse, og det giver mulighed for, at Europa kan tale med større vægt i internationale spørgsmål.

Jeg vil også pege på den vigtige rolle, EF har i den nuværende økonomiske krise. Vi kan kun komme ud af krisen, hvis en række betydende lande inden for og uden for EF tilrettelægger en ekspansiv økonomisk politik. Dette er erkendt inden for EF, bl. a. på topmødet i Bruxelles i juli. Jeg anser det for væsentligt, at disse bestræbelser videreføres.

Det nordiske samarbejde på det politiske og økonomiske plan har efter regeringens opfattelse fortsat store muligheder. De nordiske landes forskellige placering — sikkerhedspolitisk og europapolitisk — gør deres samarbejde til en faktor, der bidrager til afspændingen i vor del af Europa.

Sikkerheds- og samarbejdskonferencen i Helsingfors sluttede med vedtagelsen af et dokument, som, i det omfang dets indhold føres ud i livet af alle de deltagende stater, vil være et udtryk for en politisk afspænding. Denne afspænding må følges op af forsøg på at mindske den militære spænding.

Det synspunkt vil vi også anlægge på samarbejdet inden for NATO, som stadig udgør fundamentet i vor sikkerhedspolitik. NATO er nemlig på én gang garant for sikkerheden og for fremme af afspændingen.

Den brede tilslutning til vor sikkerhedspolitik har også fundet udtryk i forsvarsforliget af 1973. Gennemførelsen er forløbet planmæssigt, og det har givet stabilitet omkring forswarets virksomhed. Regeringen vil

være indstillet på allerede i denne folketingsamling at indlede forhandlinger om rammerne for forsvaret efter udløbet af forliget.

Regeringen har på det skarpeste taget afstand fra det spanske diktators umenneskelige behandling af politiske modstandere. Den stramning af den politiske linje, som Francoregimet har indledt i den seneste tid, vil vanskeliggøre Spaniens samarbejde med det øvrige Vesteuropa.

Portugal frigjorde sig jo fra fascismen, men stod i fare for at ende i et kommunistisk diktatur. Den seneste udvikling i Portugal giver grund til en vis optimisme med hensyn til den fortsatte demokratiseringsproces. Denne udvikling giver Danmark en forpligtelse til at yde Portugal den bistand, der er så stærkt brug for. Det må også i denne forbindelse være på sin plads igen at understrege, at Danmark tager afstand fra diktatur uanset farven.

Vi skal ubetinget støtte de grundlæggende principper i FN og holde fast ved, at FN bør omfatte alle stater.

FN er inde i en udvikling, som til tider rejser meget vanskelige problemer. Det er bl. a. i FN, modsætningerne mellem udviklingslandene og de industrialiserede lande brydes. Regeringen vil støtte bestræbelserne for at udligne modsætningerne gennem større økonomisk, politisk og social retfærdighed. Jeg mener også, at det er opmuntrende, at såvel FNs 7. ekstraordinære samling som åbningen af 30. ordinære generalforsamling har fundet sted i en saglig og en konstruktiv atmosfære. Det giver grund til at tro på, at der kan nås resultater gennem disse forhandlinger.

Udviklingslandenes politiske frigørelse er ikke blevet ledsaget af en økonomisk fremgang, som svarer til deres rimelige forventninger.

Regeringen finder det overordentlig betydningsfuldt, at der på FNs generalforsamling er opnået bred enighed mellem industri-

[Statsministeren.]

og udviklingslandene om retningslinjer for deres fremtidige økonomiske og bistandspolitiske samarbejde. Vi vil virke for, at denne enighed omsættes i omfattende og samtidig realistiske internationale programmer, der kan føre til en virkelig forbedring af levevilkårene i den tredje verden.

Vi vil derfor også medvirke til foranstaltninger, der åbner mulighed for en varig forøgelse af udviklingslandenes eksportindtægter. Vi vil selv fortsat stille mod at opfylde målsætningen om en u-landsbistand på 0,7 pct. af nationalproduktet ved udgangen af 1970'erne. Vi vil styrke det direkte samarbejde med de fattigste af u-landene for at bidrage til en social udvikling, som kan modvirke undertrykkelse af forskellig art.

Den største udfordring, EF-landene er stillet over for, ligger på lidt længere sigt i at medvirke til at løse udviklingslandenes problemer.

EF må også blive et vigtigt instrument for behandling af energiproblemerne. De er jo kommet i søgelyset igen efter den sidste forhøjelse af oliepriserne.

Men et så vidtspændende problem må behandles på mange planer. Den dialog mellem industrilandene og udviklingslandene, herunder også producentlandene, som begyndte i Paris i april måned, genoptages i næste uge. Vi håber, at der herigennem banes vej for praktiske og jordnære drøftelser vedrørende de meget store problemer.

Samtidig må energisamarbejdet udbygges mellem forbrugerlandene.

Det er allerede et fremskridt, at vi inden for det internationale energiagentur, der jo består af en lang række industrilande, har fået opbygget automatisk virkende foranstaltninger, som sættes i værk under en eventuel ny forsyningskrise. Men der er behov for, at energiagenturet skaber et effektivt program også for en langsigtet energipolitik.

Vi må naturligvis selv her i landet til-

stræbe de størst mulige besparelser i energiforbruget, således at den årlige vækst kan holdes inden for 2 pct.

Regeringen vil søge dette gennemført bl.a. gennem sparekampagner, bedre bygningsisolering og rationel udnyttelse af forskellige energiformer både inden for opvarmningssektoren og til erhvervsformål.

Regeringen vil sikre, at miljøsynspunkter kommer til at indgå i de energipolitiske overvejelser.

Det er samtidig af afgørende betydning for en langsigtet energipolitik, at vi får taget stilling til, om elektricitet skal fremstilles på basis af olie og kul, eller om vi skal begynde at indrette os på anvendelse af andre energiformer.

Regeringen vil derfor søge at få lov om elforsyning, lov om elektriske stærkstrømsanlæg og lov om atomanlæg m.v. gennemført. Atomanlægsloven vil først blive sat i kraft ved gennemførelsen af en særlig lov, og det principielle spørgsmål om anvendelsen af kernekraft som energikilde vil tinget derfor efter en grundig debat få lejlighed til at tage stilling til senere i folketingsåret.

Samtidig overvejer regeringen mulighederne for, at Dansk Olie og Naturgas A/S kan deltage i efterforskning og indvinding af olie og naturgas, og vi vil fremskynde forberedelserne til forsyning med naturgas. Det vil også være naturlige elementer i en samlet energipolitik, at uranundersøgelserne i Grønland udvides. Der må søges gennemført udviklingskontrakter med dansk industri, for at energihjæpekilder som vindkraft og solfangersystemer m.v. kan realiseres. Med andre ord, regeringen lægger stor vægt på, at der nu tilrettelægges en konstruktiv energipolitik. Det vil i øvrigt også styrke bestræbelserne for at løse nogle af de grundlæggende økonomiske problemer, som vi står over for.

For regeringen og folketingets partier har det helt dominerende spørgsmål i det sidste

[Statsministeren.]

år været, at de vestlige industrilande og dermed også Danmark er blevet ramt af det alvorligste konjunkturtilbageslag i hele efterkrigstiden. Det er først i løbet af 1975 for alvor blevet klart, hvor dybtgående dette konjunkturtilbageslag i virkeligheden er. Det har derfor også vist sig, at de modforholdsregler, som en række lande iværksatte tidligere på året, var utilstrækkelige til at vende udviklingen.

I Danmark satte tilbagegangen i produktion og beskæftigelse tidligere ind og blev mere udtalt end i flere andre industrilande — det var på grund af det stærke fald i boligbyggeriet i 1974. Den lempelse af den økonomiske politik, der gennemførtes tidligt på året, bidrog ganske vist til en vis stabilisering, men arbejdsløsheden har alligevel i den forløbne del af 1975 ligget på et meget højt niveau, ja, man skæl 20-25 år tilbage for at finde et tilsvarende niveau for arbejdsløsheden. Denne høje ledighed har rejst særlig alvorlige problemer for de unge arbejdsløse.

Som følge af den mere aktive konjunkturpolitik, som nu er indledt i en række betydende industrilande, synes der nu håb om en international opgang i løbet af 1976. Men efter regeringens opfattelse var det ikke forsvarligt at lade stå til og bare vente på, at opgangen gav øgede afsætningsmuligheder. Dertil var de samfundsøkonomiske og sociale ulykker, som en så høj ledighed fremkaldte, alt for store. Det var nødvendigt at bryde depressionen og den pessimistiske stemning. Den kommende vinters arbejdsløshed truede med at blive meget stor. Det var nødvendigt at skære toppen af den. Derfor måtte vi handle hurtigt. Der er grund til at påskønne, at folketingset erkendte dette.

De valutariske problemer, som Danmark har stået over for i en årrække, indebar — det må vi erkende — at en sådan drejning af

den økonomiske politik ikke var problemfri. Men det billede, der tegner sig udadtil af den danske økonomiske politik, er blevet ændret positivt og stærkt i 1975. Underskuddet på den løbende betalingsbalance har i årets første syv måneder beløbet sig til godt $\frac{1}{2}$ mia kr., mens det til sammenligning i samme periode i fjor var ti gange så stort. Det har samtidig gjort et stærkt indtryk i udlandet, at det i foråret lykkedes her i landet at nå frem til en indkomstpolitisk løsning. Det gav, som vi ved, grundlag for en mærkbar dæmpning af stigningen i indtægter, omkostninger og priser i en 2-årig periode. Resultatet aftegner sig allerede deri, at stigningen i pristallet i årets første otte måneder har svaret til en årlig prisopgang på $6-6\frac{1}{2}$ pct., mens til sammenligning pristigningen sidste år var mere end dobbelt så stor.

Det er denne udvikling, der danner baggrund for, at der kunne iværksættes en beskæftigelsesfremmende politik, selv om det også vil føre til en stærkere vækst i importen. Samtidig måtte vi have for øje, at den økonomiske politik måtte tilrettelægges sådan, at den kunne gøre det lettere at opnå og fastholde en høj beskæftigelse, når den internationale konjunktur på ny vær rettet op. Til den tid vil de valutariske problemer atter melde sig, hvis ikke de danske eksporterhverv bliver i stand til at udnytte de nye muligheder.

Det er denne problemstilling, der motiverer, hvorfor de konjunkturpolitiske forholdsregler, der nu skal føres ud i livet, er tilrettelagt i tre faser.

I den første fase stimuleres forbrug og omsætning. Det kan nok være svært for mange mennesker at godkende dette, men tidligere har økonomien kørt for hurtigt. Derfor måtte der bremses. Men nu er der bremsat så hårdt, at vi må prøve på at få farten sat så meget op, som omstændighederne tillader. Det er dét, der er ideen

[Statsministeren.]

med den midlertidige momsnedsettelse, frivelsen af den bundne opsparing, de øgede statsbevillinger til boligvedligeholdelse, de beskæftigelsesfremmende arbejder samt med den større investeringsaktivitet i den offentlige sektor. Virkningen af disse foranstaltninger vil komme hurtigt og vil gøre sig gældende med fuld styrke i vinterhalvåret. Aftalen med kommunerne indebærer en betydelig likviditetslettelse for kommunerne og vil bl. a. medføre, at det kommunale beskatningsniveau stort set kan fastholdes på 1975-niveauet. Sammenholdt med lempelserne af statsskatten skulle dette muligvis gøre, at forbrugsefterspørgslen igennem hele 1976 skulle kunne virke stimulerende på produktion og beskæftigelse.

I den anden fase, som stort set dækker finansåret 1976-77, vil derudover virkningerne af de omfattende midlertidige tilskud og lettelser til erhvervsinvesteringer gøre sig gældende. Sammen med de før sommerferien gennemførte foranstaltninger for erhvervslivet er der grund til at tro, at dette vil bidrage til en mærkbar bedring af investeringsklimaet. I samme retning vil det lavere renteniveau og forhøjelsen af udlånsloftet virke. Den lempeligere kreditpolitik og de bedre realkreditvilkår vil også stimulere boligbyggeriet.

Trods denne indsats er det imidlertid realistisk at regne med, at vi endnu et stykke tid vil have en betydelig — om end faldende — ledighed, fordi den økonomiske aktivitet i andre lande endnu et stykke tid ind i 1976 vil ligge på et lavt niveau.

Efterhånden vil virkningerne af en bedre eksportkonjunktur gøre sig gældende. Udsigten til, at disse muligheder kan udnyttes, er blevet væsentligt forbedret gennem forårets indkomspolitik og yderligere styrket gennem fempartiforligets aftale om fastholdelse af konkurrenceevnen.

Den tredje fase bygger på, at udlands-

konjunktoren til den tid har vundet så meget i styrke, at konjunkturopgangen også her i landet kan fortsætte ved egen kraft. Erhvervenes stilling er gennem 1976 blevet udbygget ved lettelser for nye investeringer og af en rolig pris- og omkostningsudvikling. Det giver forhåbninger om, at der kan opnås en mere tilfredsstillende beskæftigelsesgrad. I denne situation må vi undgå, at en brat opbremsning bliver nødvendig.

Det forudsætter, at der sikres en jævn udvikling i efterspørgslen, så vi ikke belaster betalingsbalancen.

Inden vi er nået så langt, er der sket en gradvis nedtrapning af de konjunkturstimulerende indgreb. Derudover må der fremdrages tre vigtige områder, hvor vi i hvert fald må forberede os på at sætte ind for at sikre en rolig udvikling.

For det første: i indeværende finansår og sandsynligvis også i det næste får vi et underskud på statsbudgettet, der overstiger 10 mia. kr. Når konjunkturerne bedres, vil underskuddet atter falde, men i hvert fald i tiden indtil da vil der ske en betydelig vækst i statsgælden. I en situation med stor ledighed er det både forsvarligt og rigtigt at arbejde med et betydeligt underskud på statsbudgettet, og vi ser da også, at alle andre industrilande følger samme linje. Men det er naturligvis ikke ligegyldigt, hvorledes dette budgetunderskud finansieres.

Derfor indgår det også i aftalen mellem forligets partier, at underskuddet på statsbudgettet skal finansieres på en sådan måde, at det hverken nu eller senere hæmmer Nationalbankens muligheder for en hurtig og smidig tilpasning af kreditpolitikken. Regeringen og Nationalbanken vil søge denne finansiering tilrettelagt, så der som hidtil sigtes mod en rimelig balance mellem kreditpolitikens virkninger på den økonomiske aktivitet og på kapitalbevægelserne til og fra udlandet.

For det andet skal vi være opmærksomme

[Statsministeren.]

på, at byggeindustrien har været hårdere ramt end de fleste andre erhverv under konjunkturtillageslaget. Et centralt punkt er derfor, at boligforligets målsætning om opførelse af 40.000 lejligheder årligt bør nås. Efter de senere års stærke udsving i byggeriet er det åbenbart, at kræfterne må samles om at sikre styring og en mere rolig rytme i byggeriet.

For det tredje: vi må også bestræbe os på at sikre en rolig udvikling i den offentlige sektor. Et vigtigt punkt i forliget er derfor også aftalen om iværksættelse af besparelser i de kommende tre finansår. Regeringen er gået i gang med en planlægning af, hvorledes besparelserne bedst kan realiseres, således at man som aftalt kan nå op på samlede besparelser på mindst 2,5 mia kr. i 1978-79.

Vi får med denne aftale tid og mulighed for at arbejde med besparelsesforslag på længere sigt. Derfor skulle man i højere grad end hidtil kunne nå frem til en jævn og for alle parter mere rimelig fordeling af de nødvendige besparelser.

Regeringen vil i videst muligt omfang søge besparelserne for 1976-77 indarbejdet i finanslovsforslaget. Ved udformningen af forslagene vil vi lægge afgørende vægt på beskæftigelsesmæssige hensyn.

Kommunerne må indtage en fremtrædende plads i debatten om størrelsen og prioriteringen af de offentlige udgifter. Siden kommunalreformen er der sket en vidtgående decentralisering af offentlige opgaver. Det gælder bl. a. inden for vejvæsen, undervisning, sundhedsvæsen og forsorg, senest i kraft af den sociale bistandslov, der træder i kraft den 1. april 1976. Fra samme dato overgår ligeledes statshospitalerne til kommunerne. Der er ved denne omlægning sket en meget betydningsfuld styrkelse af det lokale demokrati.

En sådan udvikling forpligter. Regeringen er derfor tilfreds med, at kommunerne har

forståelse for det større ansvar, som de nu har fået overdraget. Under disse nye vilkår er det overmåde vigtigt, at der består et åbent og effektivt samarbejde mellem staten og kommunerne om den offentlige sektors placering i samfundsøkonomien.

Forligets bestemmelser om besparelser har også det sigte at skabe grundlag for lettelser af indkomstbeskatningen i 1977 og 1978. Omfanget af disse lettelser og den måde, de skal gennemføres på, vil dog bero på, hvorledes den samlede økonomiske situation udvikler sig.

Under det videre arbejde med beskatningsreglerne lægger regeringen afgørende vægt på, at skattebyrden fordeles efter evne. Derfor bør de fradrag, som ikke er knyttet til indkomstens erhvervelse, have samme værdi uanset indkomsten. Der vil derfor blive fremsat forslag om fradrag i skat i stedet for fradrag i indkomsten. Regeringen vil endvidere genfremsætte forslaget om skattefrihed for sociale pensioner og for transbestemte sociale ydelser.

Regeringen har herudover med henblik på en tiltrængt forenkling af skattelovgivningen arbejdet med problemet om sanering af fradragene. Da dette vil kunne bane vejen frem mod en endelig kildebeskatning af almindelige lønindtægter, har regeringen besluttet at nedsætte et udvalg, der vil få til opgave at fremlægge forslag til en samlet løsning af disse problemer. Udvalget skal desuden udarbejde tidssvarende regler for beskatning af indtægter af selvstændig erhvervsvirksomhed og af renteindtægter. Udvalgsarbejdet skal tilrettelægges, så de skattelettelser, der kan skabes basis for i 1977, kan indpasses i en langsigtet målsætning.

Der er i forliget og også ved andre lovgivningsinitiativer lagt afgørende vægt på at ruste industrien til at drage nytte af den forventede konjunkturoppgang.

Lad mig pege på den øgede bistand til

[Statsministeren.]

egnsudvikling, de særlige investeringsfradrag, den udvidede adgang til henlæggelser til investeringsfonds, lempelsen af dobbeltbeskatningen, lempelsen i beskatningen ved lodret fusion og støtten til miljøinvesteringer.

For yderligere at stimulere eksporten er der stillet flere midler til rådighed for det nye eksportfremmeråd.

Regeringen vil undersøge mulighederne for at tilvejebringe etableringsstøtteordninger i byerhvervene og bedre finansieringsmuligheder for mindre erhvervsvirksomheder.

Med henblik på at vurdere de mere langsigtede perspektiver i dansk industripolitik vil regeringen endvidere opfordre industrien til at deltage i et løbende samarbejde.

En styrkelse af landbrugets konkurrenceevne, som kan skabe grundlaget for en større produktion og eksport, vil også bidrage til at lette vore økonomiske problemer. I septembersamlingen er der gennemført foranstaltninger, som kan stimulere investeringerne i landbruget.

Landbrugsministeren agter at nedsætte et hurtigt arbejdende udvalg, som skal undersøge årsagerne til, at visse grene af landbrugets produktion falder i disse år. Derved håber vi at få et bedre grundlag for at rettelægge en langsigtet landbrugspolitik.

I EF foregår en dybtgående drøftelse af den fælles landbrugspolitik, som er af afgørende betydning for dansk landbrug. Regeringen vil medvirke til at fastholde den fælles landbrugspolitik, men vil naturligvis også virke for de nødvendige tilpasninger.

Dansk fiskeri møder vanskeligheder, fordi priserne på fangsten ikke har kunnet holde trit med de stærkt stigende priser på brændstof. Der er ydet en midlertidig støtte til brændstofudgifterne, og i EF har man gennemført, at der ydes eksportstøtte for nogle af de vigtigste produkter samt lagerstøtte.

I septembersamlingen er der indført en statsgarantiordning for lån både til fiskerne og til fiskeindustrien.

Det må overvejes, om fiskerflåden har den rigtige størrelse i forhold til de forventede fremtidige fiskemuligheder. I den forbindelse må der også tages hensyn til forventede reguleringer af fangsterne.

Vi lægger stor vægt på det arbejde med udformningen af en hjemmestyreordning, som efter aftale med Grønlands Landsråd skal i gang i dette efterår i en særlig kommission, sammensat af grønlandske og danske politikere. Inden for de rammer, der er økonomiske muligheder for, vil Danmark fortsat fremme den økonomiske og sociale udvikling i Grønland.

Det færøske landsstyre har udtrykt ønske om i videre omfang end hidtil at benytte hjemmestyreordningens muligheder for selv at træffe bestemmelse i færøske anliggender og selv at administrere en række områder. Regeringen er helt indforstået og vil som hidtil sømarbejde med landsstyret om at afklare de spørgsmål, som opstår i forbindelse med overtagerne.

Der er nok mange, der mener, at folkettinget og regeringen snakker for meget om økonomisk politik, men den økonomiske politik er basis — det er den, der har til formål at skabe en rigere tilværelse, skabe mere livskvalitet for hele den danske befolkning.

Det kræver naturligvis en indsats på en lang række områder. Det er bl. a. et spørgsmål om miljø i videste forstand, om social-, kultur- og uddannelsespolitik, om løsning af lavindkomstproblemer og problemer om medejendomsret og medbestemmelsesret, og i alle disse problemer er der også økonomi.

Vi skal i løbet af efteråret have en debat på grundlag af den landsplanredegørelse, miljøministeren gav i forrige samling. Vi bør her afklare, hvordan vi kan skabe mere lige levevilkår i de forskellige dele af landet og

[Statsministeren.]

finde retningslinjer for en miljømæssigt forsvarlig udnyttelse af vore arealer og vore råstoffer. Vi mener også, at genbrug kan bidrage til at mindske valutaforbruget, til at begrænse det samlede forbrug af vore ressourcer og til at forøge beskæftigelsen.

Trafikministeren vil gennem en redøgørelse tage initiativet til en drøftelse af trafikpolitikken i et bredere samfundsmæssigt perspektiv, som bl. a. også tager sigte på trafik anlæggenes indvirkning på omgivelserne.

På arbejdsmiljøets område vil regeringen tilstræbe en væsentlig udbygning af arbejderbeskyttelsen med yderligere forebyggelse af sundhedsfare, menneskeliggørelse af arbejdsforholdene og større indflydelse for medarbejderne i miljøspørgsmål.

Det udvalgsarbejde, der nu skal i gang vedrørende arbejdsløshedsforsikringen, må gøres færdig så hurtigt som muligt, så der kan gennemføres en yderligere udbygning af denne lovgivning. Hvis der viser sig behov for det, vil regeringen også søge at få udvidet de aktiviteter af beskæftigelsesmæssig og uddannelsesmæssig art, som er iværksat for ungdommen.

Regeringen afventer med interesse pensionsreformerarbejdsgruppens betænkning om større fleksibilitet med hensyn til pensionsalder og udvidet adgang til førtidspension. Det er vigtigt.

Når det gælder vore børn, er der behov for en samlet vurdering af samfundets forpligtelser. Derfor agter regeringen i nær fremtid at nedsætte en børnekommission i overensstemmelse med et ofte fremsat ønske.

Regeringen har besluttet at nedsætte en lavindkomstkommission, som skal belyse de økonomiske og sociale vilkår for den del af de erhvervsaktive, der har de laveste indkomster, og som kan komme med forslag til, hvordan eventuelle skævheder kan rettes op.

Regeringen er fortsat af den opfattelse, at der er en stærk sammenhæng mellem indkomst- og formueudvikling, medejendomsret og sikring af den fornødne kapitaldannelse. Vi mener, at det er af fundamental betydning. Regeringen vil derfor søge disse problemer yderligere belyst i en særlig arbejdsgruppe.

Regeringen står ved, at det offentlige har et ansvar over for kulturudviklingen. Vi vil fortsat gennem nye initiativer, først og fremmest inden for kulturformidlingen, føre en aktiv kulturpolitik, der også giver plads for fornyelse.

Efter vedtagelsen af den nye folkeskolelov i sidste samling er det nu uddannelserne for de 16-19-årige, som skal på dagsordenen. Undervisningsministeren vil i denne samling fremlægge forslag til en principbeslutning om 10.-12. uddannelsesår. En bærende idé heri vil være, at de forskellige ungdomsuddannelser, som i dag er mere eller mindre skarpt adskilt, skal betragtes under ét, og at disse uddannelser bør stå åbne for alle, som har gennemgået folkeskolen.

Indretningen af ungdomsuddannelserne har afgørende betydning for tilgangen til de videregående uddannelser. På lang sigt må tilpasningen mellem antallet af færdiguddannede og samfundets behov sikres ved en større smidighed i uddannelserne for de 16-19-årige. På kort sigt kan imidlertid andre foranstaltninger, andre former for regulering af tilgangen til de videregående uddannelser blive nødvendige, og regeringen vil fremsætte forslag herom.

Lovgivning inden for uddannelsesområdet har konsekvenser langt ind i fremtiden. Derfor er langsigtet planlægning i særlig grad af betydning på dette område. Undervisningsministeren har i overensstemmelse hermed bedt det centrale uddannelsesråd om at forestå udarbejdelse af en langtidsplanlægning, som kan skabe et solidere grundlag for den fremtidige styring af vores

[Statsministeren.]

uddannelsessystem og gøre uddannelses- og forskningspolitikken mere forståelig for offentligheden.

Regering og folketing står over for at skulle gennemføre og videreføre den politik, som vi lagde grunden til i september-samlingen. Jeg har nogle gange understreget at en afgørende betingelse for en tilbagevenden til en situation med fuld beskæftigelse vil være, at der sker et internationalt konjunkturopsving af en betydelig styrke. Det er regeringens vurdering, at vi igennem det brede forlig i folketinget har gjort, hvad der for tiden og herhjemme er politisk og økonomisk mulighed for at gøre. Vi får udnyttet de muligheder, vi har for på kort sigt at stimulere produktion og beskæftigelse, og vi har nu også lagt rammerne for at fastholde en opgang i takt med en bedring af den internationale konjunktur.

Men vi må på den anden side afgjort regne med, at denne linje, vi er slået ind på, ikke er problemfri. Vi ved, at den gunstige udvikling, der har præget den danske betalingsbalance i 1975, i et vist omfang skyldes særlige forhold. Den forbedring af beskæftigelsessituationen, som vi alle ønsker så stærkt, kan derfor kun tilvejebringes på en holdbar måde, hvis alle grupper — folketinget, kommunerne, erhvervslivet og arbejdsmarkedets parter — er sig deres ansvar bevidst.

Det er regeringens håb, at folketingets partier vil kunne samles om denne opgave. Det er vort håb, at fempartiforliget må danne indledningen til en længere periode med politisk stabilitet, en politisk stabilitet, som bygger på et samarbejde mellem et bredt flertal i folketinget. Det er nødvendigt, for vort land er stillet over for løsning af meget store problemer.

Jeg foreslår, at vi traditionen tro begynder arbejdet i det nye folketingsår med et trefoldigt leve for Danmark.

Danmark leve!

(Statsministerens opfordring besvaredes med et trefoldigt hurra).

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.10.

Mødet udsat kl. 12.44.

Herefter forlod Hendes Majestæt Dronningen, Hans kongelige Højhed Prins Henrik og Hendes Majestæt Dronning Ingrid med følge samt repræsentanterne for højesteret gæstelogen, ledsaget af præsidiets medlemmer.

Skriftlig redegørelse af statsministeren i tilslutning til åbningstalen.

Statsministerens redegørelse i henhold til grundlovens § 38 afgives i en mundtlig og en skriftlig del.

I denne skriftlige del af redegørelsen gives en kortfattet omtale af de lovforslag og forslag til folketingsbeslutning, som regeringen ved begyndelsen af det nye folketingsår påregner at fremsætte i løbet af folketingsåret.

Endvidere indeholder denne skriftlige del redegørelser vedrørende forskellige områder, som ikke eller kun i hovedtræk er omtalt i mundtlig del.

ARBEJDSMINISTEREN:

Hovedproblemet for arbejdsministeriet i den kommende tid vil fortsat være den store arbejdsløshed.

Det er mere end nogen sinde vigtigt at

[Statsministeren.]

forøge og støtte arbejdsformidlingskontorer-nes muligheder for at yde den nødvendige ekstra indsats. Dette kan kun ske ved hjælp af øgede ressourcer til arbejdsformidlingen. Det bør fremhæves, at de lokale arbejds-markedsnævn, der bl. a. rummer repræsen-tanter for arbejdsmarkedets organisationer, efter de seneste ændringer i arbejdsformid-lingsloven vil få forbedrede muligheder for indflydelse på og ansvar for udviklingen på de lokale arbejdsmarkeder.

På arbejdsmarkedsuddannelsernes om-råde må der også ske en udvidelse af capaci-teten. Disse uddannelser er et vigtigt instru-ment, som står til rådighed i bestræbelserne for at omskole og efteruddanne arbejdskraften i takt med de skiftende krav, som den strukturelle og teknologiske udvikling stiller. Hertil kommer, at disse uddannelser giver mange, der på grund af de øjeblikke-lige konjunkturer er arbejdsledige, en mulig-hed for at udbygge deres færdigheder, såle-des at de står bedre rustet til at vende til-bage til arbejdsmarkedet.

Af stor betydning er dernæst bestræbel-serne på en forbedring af arbejdsmiljøet. Et tilfredsstillende arbejdsmiljø er af afgørende betydning såvel for den enkeltes trivsel som for hans eller hendes indsats.

Det er planen at fremsætte følgende lov-forslag:

Lov om arbejdsmiljø.

Genfremsættelse.

Der tilsigtes skabt mulighed for en betyd-ningsfuld udbygning af arbejderbeskyttel-sen gennem yderligere forebyggelse af sund-hedsfare, menneskeliggørelse af arbejdsfor-holdene inden for alle dele af arbejdslivet og større indflydelse for arbejdstagere i ar-bejdsmiljøspørgsmål både generelt og i den enkelte virksomhed. De langsigtede overve-jelser i miljøgruppen af 1972 vil fortsætte frem til 1976, så resultaterne kan udnyttes til udfyldning af den nye lovs rammer i nært samarbejde med arbejdsmarkedets parter.

Ændring af lov om erhvervs-mæssig uddan-nelse af specialarbejdere m. fl. og omsko-ling.

Eventuelt nedsættelse af aldersgrænsen

for deltagelse i specialarbejderuddannelsen og i forbindelse hermed en ændring i godtgø-relsesordningen.

Ændringerne sigter på en harmonisering i forhold til andre uddannelsesområder, navn-lig de erhvervsfaglige grunduddannelser.

Loven vedrørende disse uddannelser skal optages til revision i 1975-76.

Ændring af lov om arbejdsformidling og ar-bejdsløshedsforsikring m. v.

I overensstemmelse med det tilsagn, som blev givet arbejdsmarkedsudvalget under behandlingen af ændringerne i arbejdslø-shedsforsikringsloven, er der nedsat et ud-valg til at overveje arbejdsløshedsforsikrin-gen på et bredere grundlag, end det har været muligt i de senere år. For så vidt angår spørgsmålene om indførelse af en ar-bejdsløshedsforsikringsordning for selvstæn-dige erhvervsdrivende, om nyuddannede ret til dagpenge og om hjemsendte værne-pligtiges forhold, er udvalget anmodet om at fremskynde behandlingen med henblik på fremsættelse af det her omtalte lovforslag i folketingsåret 1975-76. Udvalget er endvi-dere anmodet om en så tidlig afslutning af overvejelserne om de problemer, som ar-bejdsløshed medfører i forbindelse med fe-rie, at en ordning kan iværksættes i sommeren 1976.

Lov om ligeløn.

Forslaget fremsættes til opfyldelse af EF-direktiv om indbyrdes tilnærmelse af med-lemstaternes lovgivninger om gennemfø-relse af princippet om ligeløn til mænd og kvinder. Lovgivningen skal være gennem-ført senest den 10. februar 1976.

BOLIGMINISTEREN:

Regeringen har iværksat arbejdet med den praktiske gennemførelse af de beskæfti-gelsesfremmende tilskudslove vedrørende byggesektoren, der blev vedtaget af folke-tinget i september måned til ikrafttræden pr. 1. oktober.

I juni måned har regeringen i tilknytning til gennemførelsen af ændringer i realkredit-lovgivningen nedsat en arbejdsgruppe med den opgave at undersøge mulighederne for en bedre styring af byggeriet med henblik

[Statsministeren.]

på større stabilitet i byggerytmen. Gruppen skal i sine overvejelser inddrage spørgsmålet om realkreditens anvendelighed som styringsinstrument, herunder om forholdene på kapitalmarkedet og hensynet til byggevirksohmheden taler for gennemførelse af en tvungen forhåndslåneordning, inden den frivillige ordning, som ændringen i realkreditloven i juni 1975 åbnede mulighed for, sættes i kraft. Gruppens arbejde er forudsat afsluttet inden årets udgang.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Ændring af lov om boligsikring.

Loven skal efter sit indhold optages til revision i 1975-76. Ajourføring af boligsikringsydelseerne under hensyn til indkomst-udviklingen, således at den indkomstfremgang, der ikke er en reallønsforbedring, ikke skal medføre en utilsigtet nedsættelse af boligsikringsydelseerne.

Hovedsigtet skal være en relativ opretholdelse af uændrede boligsikringsydelse under et højere indkomstniveau.

Ændring af lov om boligbyggeri

og

Ændring af lov om realkreditinstitutter.

Gennemførelse af nye regler for finansiering af institutionsbyggeri.

I forbindelse med revisionen af loven om boligbyggeri var der blandt boligforligspartierne enighed om, at bestemmelserne i denne lov om støtte til opførelse af boliger for unge under uddannelse og støttebestemmelserne vedrørende sociale institutioner (lovens kap. IX og X) burde revideres, selv om disse afsnit ikke indgik i den boligpolitiske aftale. Lovforslag herom blev fremsat i marts måned i år, men nåede ikke at blive færdigbehandlet inden folketingsårets udløb.

Ændring af byggelov.

Optagelse i byggelovgivningingen af bestemmelserne om udførelse og indretning af erhvervsbyggeri.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Ændring af lov om boligtilsyn.

Afklaring af boligkommissionernes virksomhed, herunder hvorvidt boligkommissionerne, hvis de fortsat skal opretholdes, skal have beføjelser i områder, der er omfattet af en saneringsplan.

Lov om boligfællesskaber.

Regulering af forholdet mellem personer, der på anden måde end i form af ejerlejligheder i fællesskab erhverver eller ejer en bygning.

FINANSMINISTEREN:

I overensstemmelse med aftalen af 8. september 1975 mellem fem af partierne vil regeringen tage initiativ til, at likviditetsvirkningen af det betydelige kasseunderskud for 1976-77 neutraliseres på den mest hensigtsmæssige måde i nært samarbejde med Nationalbanken. Det må ligeledes anses for sandsynligt, at der med henblik på at styrke landets valutaposition må fremsættes lovforslag om forhøjelse af rammen for optagelse af udenlandske statslån.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

*Finanslov 1976-77.**Tillægsbevillingslov 1975-76.**Lov om ændring af statens finansår til kalenderåret.**Ændring af lov om statsgaranti for obligationslån optaget af Færøernes Realkreditinstitut.*

Forhøjelse af garantirammen fra 75 mill. kr. til 112,5 mill. kr.

Lov om bygnings- og boligregister.

Det eksisterende kommunale ejendomsregister vil blive foreslået udvidet med oplysninger om bygnings- og boligforhold. Registerets etablering vil betyde en forenkling i vurderingsadministrationen vedrørende fast ejendom m. v. og muliggøre en omlægning af folke- og boligtællingerne til registerstatistik.

[Statsministeren.]

*Lov om visse tjenestemandshæderlige, personale-
relige og pensionsmæssige forhold m. v. i
forbindelse med gennemførelse af lov om
social bistand.*

Forslaget tager i første række sigte på, at personale inden for en række statsområder og statstilskudsberettigede områder så vidt muligt overgår til kommunal ansættelse i forbindelse med visse sociale opgavers overførsel til kommunerne. Det tilsigtes i videst muligt omfang at begrænse statens udgifter til ventepenge, rådighedsløn og pension ved gennemførelsen af den sociale bistandslov.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Ændringer i lov om tjenestemandspension.

Tilvejebringelse af de ændringer i tjenestemandspensionsloven, der er en følge af, at Danmark ved tilslutningen til EF er blevet forpligtet af en bestemmelse i tjenestemandshæderloven for EF til at foretage en beløboverførelse til EF i tilfælde, hvor en dansk tjenestemand er fratrukket og overgået til tjenestemandshæderansættelse under EF.

Lov om indeksslån.

FISKERIMINISTEREN:

Under hensyn til den forhåbentlig kun midlertidige ændring i de økonomiske vilkår for dansk fiskeri og med henblik på de ændringer i forholdene, som kan ventes som resultat af internationale reguleringer og FN's havretskonference, har regeringen nedsat en kommission med repræsentanter for administration og de forskellige grene af erhvervet. Kommissionen skal søge at udarbejde forslag til de retningslinier, hvorefter den fremtidige danske fiskeripolitik skal tilrettelægges.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Lov om fisketegn.

Genfremsættelse.

Ændring af lov om saltvandsfiskeri.

Bestemmelser om beskyttelse og ophjælp-

ning af fiskebestanden og en beskyttelse af det egentlige erhvervsfiskeri.

Lovforslaget vil eventuelt tillige indeholde forslag om ophævelse af lov om søpolitiet i Nordsøen i konsekvens af den forventede ikrafttræden af konventionen af 1. juni 1967 om ordensregler for fiskeriet i Nordatlanten samt ændring af enkelte tekniske bestemmelser i forbindelse hermed.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag om:

Lovgivning som følge af fiskerikommissionens arbejde.

FORSVARSMINISTEREN:

Det forsvarsmæssige samarbejde med andre lande i alliancen vil blive fortsat.

Deltagerne i NATO's forsvarssamarbejde har i 1975 vedtaget en ny vejledning for landenes og de allierede militære myndigheders arbejde. Denne vejledning vil danne grundlag for den samlede forsvarsplanlægning i NATO i de kommende seks år og indgår således også i dansk forsvarsplanlægning.

Regeringen blev ved folketingsbeslutning af 5. maj 1970 opfordret til at træffe foranstaltninger til gennemførelse af en forbedret aflønningsordning for værnepligtige. I den mellemliggende periode har der herefter været foretaget forhøjelser af de værnepligtiges ydelser, og sådanne forhøjelser — af et noget større omfang end de tidligere år — er også gennemført pr. 1. april i år. Det er hensigten at søge gennemført en forbedret aflønning af forsvarrets og civilforsvarrets værnepligtige, og der er under forsvarsministeriet nedsat en arbejdsgruppe med repræsentanter for berørte myndigheder og de værnepligtige til at vurdere spørgsmålet. På grundlag af disse undersøgelser vil et forslag inden dette finansårs udløb blive fremsat over for folketingets finansudvalg. Indenrigsministeriet vil i forbindelse hermed tage de civile værnepligtiges vilkår op til særskilt overvejelse.

Den 11. juni i år vedtoges i folketinget en beslutning, hvorved forsvarsministeren fik bemyndigelse til at indgå aftale om køb af et antal jagerfly af den amerikanske type F-16.

[Statsministeren.]

Som bekendt skal Norge, Holland og Belgien, der ligeledes bestemte sig for køb af det amerikanske fly, sammen med Danmark i betydeligt omfang deltage i fremstillingen af flyene. Danmark deltager derfor i en række arbejdsgrupper og komiteer, hvor flyanskaffelsesprogrammet forhandles, tilrettelægges og i detaljer følges, bl. a. med det formål at sikre dansk industrideltagelse i det aftalte omfang.

Senest 1. april 1976 skal afviklingen af Christiania være afsluttet. Der er derfor optaget forhandlinger om afhændelse af Bådsmadsstrædes kaserne og tilstødende militære arealer til andre formål.

Der forventes ikke fremsat lovforslag.

HANDELSMINISTEREN:

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Ændring af lov om avancement og prisdæmpende aftaler,
Ændring af lov om begrænsning af udbytter og vederlag m. v. og
Ændring af lov om pengeinstitutters rentemarginal.

De 3 love skal efter deres indhold optages til revision inden udgangen af januar 1976.

Lov om elforsyning m. v.

Genfremsættelse med visse ændringer.

Lov om butikstid.

Ændring af den almindelige butikstid i detailhandelen på grundlag af lukkelovskommissionens flertalsindstilling.

Næringslov.

Næringsbrev for næringer som handlende, håndværker og industridrivende samt som speditør og vognmand bortfalder fra 1. januar 1976 og afløses af en anmeldelsespligt. Gebyret for udstedelse af næringsbrev, 80 kr., der tilfalder staten, i København dog kommunen, vil bortfalde uden at blive erstattet af anden betaling.

Lov om finansieringsinstitut for hoteller.

Etablering af et obligationsudstedende finansieringsinstitut for hoteller.

Handelsministeren bemyndiges til at yde garanti for 80 pct. af instituttets forpligtelser, dog højst for 80 mill. kr.

Forlængelse af lov om forsikring af varer og fragt mod krigsfare til søs.

Begrundelsen for en forlængelse er, at det fortsat må anses for hensigtsmæssigt, at krigsforsikring varetages af særlige institutter.

Forsikringspræmierne fastsættes således, at det i henhold til loven oprettede forsikringsinstituts økonomi hviler i sig selv. Staten har sammen med forsikringssselskaber, pengeinstitutter m. fl. tegnet en garantikapital på 40 mill. kr. Statens andel er 20 mill. kr.

Lov om skoleskibsafgift.

Den gældende lov udløber med udgangen af 1975.

Skoleskibets driftsudgifter er hidtil under hensyn til den store betydning, der fra reder side er tillagt skibet som uddannelsessted, delvis blevet dækket af rederierhvervet gennem en afgift. Der vil blive optaget forhandlinger med Rederiforeningen om, hvorvidt interessen for skibet fortsat er så stor, at erhvervet vil bidrage til dets eksistens.

Lov om skibsmåling.

Forenkling af de gældende regler for skibsmåling, baseret på den i London i juni 1969 vedtagne internationale konvention om måling af skibe. Det til konventionens ikrafttrædelse fornødne antal ratifikationer forventes nået i 1976, således at konventionen kan træde i kraft i 1978.

Ændring af lov om statens tekniske prøvenævns.

Der ønskes skabt hjemmel til, at statens tekniske prøvenævns arbejdsområde i særlige tilfælde efter nærmere bemyndigelse fra handelsministeren kan udvides til at omfatte visse andre prøvningsområder end teknisk prøvning, navnlig for at undgå oprettelsen af nye autorisationsordninger på tilgrænsende områder.

Lov om måleenheder.

Ændringer som følge af EF-direktiv om måleenheder, som pålægger medlemssta-

[Statsministeren.]

terne at lovfæste det i 1960 på en konference vedtagne internationale system for måleenheder (SI).

INDENRIGSMINISTEREN:

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Lov om tandlæger.

Lovforslaget vil bl. a. indeholde en bredere formuleret beskrivelse af tandlægers virksomhedsområde samt åbne mulighed for indførelse af tandlægelige specialer.

Lov om optikere.

Indførelse af regler om en autorisationsordning for optikere, som giver autoriserede optikere eneret til at levere briller med offentligt tilskud. Forslaget er samtidig en konsekvens af Nordisk Råds rek. nr. 2/1973.

Ændring af lov om udøvelse af lægegerning.

På grundlag af en indstilling afgivet af en arbejdsgruppe vedrørende uddannelse af lægevidenskabelige kandidater til almen praksis overvejer indenrigsministeriet at foreslå ændringer af de gældende uddannelsesbetingelser. Hensigten med forslaget vil bl. a. være at afhjælpe de problemer, som den svigtende uddannelseskapacitet i sygehusvæsenet giver.

I forbindelse med Danmarks forventede vedtagelse af EF-lægedirektiverne skal endvidere foretages forskellige ændringer i læge-loven, bl. a. i reglerne om autorisation.

Ændring af lov for Færøerne om sygehuse.

Den gældende lov er fra 1939 og på mange punkter forældet.

Lovforslaget vil derfor indeholde ajourførte regler om statens tilskud til sygehusvæsenet på Færøerne og om borgernes adgang til behandling, befordring m. v. Endvidere foreslås statshospitalet i Tórshavn overført til de færøske myndigheder fra 1. april 1976.

Ændring af lov om bygningsmæssige civilforsvarsforanstaltninger.

Ophævelse af sikringsrum-pligten i områder uden for civilforsvarsområderne.

De tre årlige indfødsretslove.

Ændring af lov om folketingsvalg på Færøerne.

Ajourføring med den danske folketingsvalglov.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Ændring af lov om apotekervæsenet.

Forslaget udarbejdes på grundlag af en af en ekspertgruppe udarbejdet betænkning om lægemiddeldistributionen i Danmark. Betænkningen er til udtalelse hos de berørte myndigheder og organisationer.

Lov om Københavns kommunes styrelse.

Forslaget, der vil medføre konsekvensændringer i anden lovgivning, vil tidligst kunne fremsættes i begyndelsen af 1976.

JUSTITSMINISTEREN:

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Færdelseslov.

Forslaget tager sigte på at bringe de danske færdelsesregler i overensstemmelse med forskellige internationale konventioner, herunder et forslag om fællesnordiske færdelsesregler, og indebærer i øvrigt en almindelig revision af færdelsesloven af 1955.

Ændring af retsplejeloven. (Anholdelse og fængsling m. v.).

Lovforslaget tilsigter en revision af reglerne om efterforskning i straffesager samt om anholdelse og fængsling.

Ændring af retsplejeloven, udpantningsloven og lov om inddrivelse af underholdsbidrag. (Udlæg og udpantning m. v.).

Hovedformålet med lovforslaget er dels at gennemføre en mere human tvangsfuldbyrdelse, således at skyldneren ikke rammes hårdere end påkrævet, dels at rationalisere og billiggøre tvangsinddrivelsen af pengekrav.

Lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter.

Formålene med dette lovforslag svarer til

[Statsministeren.]

formålene med forslaget om ændring af retsplejeloven. (Udlæg og udpantning).

Ændring af lov om ligsyn.

Lovforslaget tilsigter gennem en ajourføring og videreudvikling af de gældende regler om ligsyn og obduktion at skabe grundlag for en sikrere og mere ensartet praksis med hensyn til fyldestgørende konstatering af de forhold omkring dødsfald, som der består en offentlig interesse i at have fastslået, herunder trafikulykker og arbejdsulykker.

Ændring af lov om voldgift og tvistigheder angående handel med husdyr.

Formålet med lovforslaget er at forhøje vederlag til voldgiftsmænd.

Ændring af auktionslederloven.

Formålet med lovforslaget er navnlig en ændring af reglerne for fastsættelse af auktionslederens vederlag.

Ændring af myndighedsloven.

Lovforslaget tilsigter at sænke myndighedsalderen til 18 år.

Lov om morarenter.

Lovforslagets formål er at samle de spredte rentebestemmelser, der findes i lovgivningen, i én lov.

Lov om erstatning til ofre for forbrydelser.

Formålet med forslaget er at give mulighed for, at staten kan yde erstatning for personskade i tilfælde, hvor skaden skyldes en overtrædelse af borgerlig straffelov. Efter forslaget er der endvidere adgang til at yde erstatning for tingsskade, hvis skaden er forvoldt af personer, over for hvilke samfundet gennem institutionsanbringelse har truffet foranstaltninger af kriminalretlig eller i øvrigt af forsorgsmæssig karakter.

Lov om konkurs og tvangsakkord.

Lovforslaget tilsigter navnlig en ændring af reglerne om afkræftelse af retshandler og retsforfølgning, således at afkræftelse sker efter faste kriterier, samt etablering af et mere effektivt og handlekraftigt bostyre med fri adgang til at vælge de realisationsformer, der kan give det størst mulige udbytte.

Lov om dyreforsøg.

Forslaget tilsigter at effektivisere kontrollen med dyreforsøg.

Ændring af lov om Lovtidende.

Lovforslaget tilsigter en revision af 1870-loven om Lov- og Ministerialtidende.

Lov om tilsyn med legater og stiftelser.

Formålet med lovforslaget er nærmere at fastlægge det offentliges tilsyn med legater og stiftelser. Forslaget vil medføre en væsentlig begrænsning i antallet af legater, der står under offentligt tilsyn.

Ændring af lov om inddrivelse af underholdsbidrag.

Lovforslaget tilsigter at overføre inddrivelsen fra politiet til primærkommunerne. Forslaget vil muligvis kræve en ændring af børneloven.

Ændring af adoptionsloven.

Lovforslaget er en konsekvens af mødrehjælpsinstitutionernes nedlæggelse ved den sociale bistandslovs ikrafttræden den 1. april 1976.

Lov om behandling af oplysninger i offentlige og private registre.

Formålet med lovforslaget er at skabe garanti mod misbrug af offentlige og private registre bl. a. på grund af anvendelsen af edb.

KIRKEMINISTEREN:

Det er planen at fremsætte forslag om:

Ændring af lov om oprettelse af et efteruddannelsesinstitut for præster.

Ændring af bestemmelserne om sammensætningen af instituttets styrelse. Forslaget er foranlediget af bestemmelserne i loven om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner og af flytningen af instituttet fra Nærum til Løgumkloster.

LANDBRUGSMINISTEREN:

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Ændring af lov om administration af Det europæiske økonomiske Fællesskabs forord-

[Statsministeren.]

ninger om markedsordninger for frugt og gartneriprodukter m. v.

Loven skal efter sit indhold revideres i 1975-76.

Ændringen sker udelukkende, for at loven kan komme i overensstemmelse med de nuværende organisationsforhold inden for frugt- og gartnerisektoren.

Ændring af lov om veterinærvæsenet samt om udøvelse af dyrlægegerning.

Loven skal efter sit indhold revideres i 1975-76.

Der tilsigtes ingen større ændringer.

Ændring af lov om modernisering af jordbrugsbedrifter.

Der ønskes bemyndigelse til at ændre de beløb, der er anført i lovens § 17 vedrørende tilskud til etablering af samarbejde mellem jordbrugere i tilfælde, hvor der sker ændringer i De europæiske Fællesskabers regler, ændringer i valutakurserne, eller hvor bevillingsmæssige forhold gør det nødvendigt.

Det overvejes at forhøje tilsagnsrammen for ydelse af tilskud til investeringer.

Endelig kan der blive tale om en forhøjelse af det tilskudsberettigede investeringsbeløb på 600.000 kr. for gartnerens vedkommende, da investeringer over denne størrelse inden for drivhusgartneriet er almindeligt.

Ændring af lov om tilskud til dræning.

Udvidelse af lovens område til også at omfatte tilskud til boring og underjordiske dele af vandingsanlæg.

Ændring af lov om udlån til yngre landmænd.

Gartneri- og frugtavlerhvervet ønskes medtaget under støtteordningen på lige fod med landbruget.

MILJØMINISTEREN:

Reformen af planlægningslovgivningen nåede et stort skridt videre i sidste folketingsår med vedtagelsen af loven om kommuneplanlægning og følgelovene. Arbejdet med at forberede lovens ikrafttræden vil blive tilrettelagt således, at overførelsen af planlægningsbeføjelserne til de lokale folkevalgte instanser bliver effektiv ved lovens ikrafttræden i 1977.

Arbejdet med landsplanlægningen vil blive forstærket i det kommende år. Den forventede debat om miljøministerens redegørelse om landsplanlægningen vil bidrage til at fastlægge retningslinierne for landsplanarbejdet. Det gælder ikke mindst spørgsmålet om, hvilke midler der bør tages i anvendelse for at rette op på skævheden i levevilkårene mellem de forskellige dele af landet. Regeringen vil på grundlag af debatten tage endelig stilling til de initiativer, som er omtalt i redegørelsen.

Der vil i løbet af kort tid foreligge en betretning fra en arbejdsgruppe i miljøministeriet om udnyttelse af landets naturgivne råstoffer, sten, grus, sand m. v. Det vil heri blive fremhævet, at vore råstofressourcer er udtømmelige, og at anvendelsen af de resterende ressourcer derfor kræver nærmere overvejelse.

Med udgangspunkt i den ændring af naturfredningsloven, som blev vedtaget i sidste folketingsår, bliver det en særlig opgave at sørge for, at fredningsplanlægningen integreres i regionplanlægningen på en sådan måde, at de landskabelige værdier og befolkningens friluftsliv tilgodeses. Der vil blive igangsat en særlig undersøgelse af mulighederne for en forbedring af friluftslivets vilkår.

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Ændring af lov om bygningsfredning.

Loven skal efter sit indhold revideres i 1975-76.

Lov om støtte til miljøinvesteringer.

Forslaget indebærer en støtteordning til bestående virksomheders miljøinvesteringer. Den midlertidige støtteordning, som blev gennemført umiddelbart før folketingets sommerferie, bliver efter forslaget fulgt op af en mere langsigtet ordning. Forslaget er begrundet i, at virksomheder, som var etableret ved miljøbeskyttelseslovens ikrafttræden den 1. oktober 1974, kan blive stillet over for krav til forureningsbegrænsning, som de ikke ved opførelsen havde mulighed for at tage hensyn til.

Ændring af lov om begrænsning af soovlindhold m. v. i brændsel.

[Statsministeren.]

Forslaget er en følge af et forventet EF-direktivforslag om begrænsning af svovlindholdet i gasolie, der anvendes i transportmidler.

Ændring af lov om foranstaltninger mod forurening af havet med olie.

Ratifikation af den i 1971 vedtagne ændring af IMCO-konventionen fra 1954 om beskyttelse af havet mod olieforurening.

Lov om ekspropriation til byudvikling.

Forslaget tilsigter at give kommunerne forbedrede muligheder for at styre byudviklingen på den mest hensigtsmæssige måde.

Ændring af lov om sten, grus og andre naturforekomster i jorden og på søterritoriet.

Forenkling af den hidtidige lov samt en koordinering med anden planlægningslovgivning. Fordelingen mellem staten og amtskommunerne af udgifterne til råstorkortlægning. Forslaget ventes fremsat sent på samlingen med henblik på genfremsættelse i 1976-77.

MINISTEREN FOR GRØNLAND:

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Ændring af lov for Grønland om en kommunal anlægsfond.

Loven skal efter sit indhold revideres i 1975-76.

Forslagets indhold beror på de kommende drøftelser med landsrådet og kommunerne i efteråret 1975.

Ændring af lov om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m. v.

og

Ændring af lov om pension til statens tjenestemænd m. v. i Grønland
samt

Lov om pension til kommunale tjenestemænd i Grønland.

De tre forslag danner rammerne for et fælles løn- og ansættelsessystem for offentligt ansatte i Grønland, herunder også tjenestemænd hos staten, Grønlands landsråd og

de grønlandske kommuner. Begrundelsen for forslagene er navnlig at undgå konkurrence om arbejdskraft mellem de offentlige arbejdsgivere i Grønland. Forslagene ønskes fremsat i forbindelse med, at de grønlandske kommuner den 1. januar 1976 fra staten overtager administrationen af kærnervæsenet og det under kærnervæsenet hørende personale.

Ferielov for Grønland.

Imødekomme af et ønske fra Grønlands landsråd om, at der i lighed med den i Danmark gældende ordning gennemføres lovmæssig ret til ferier i Grønland.

Ændring af lov om tilskud til Grønlands landsråd og de grønlandske kommuner m. v.

Loven skal efter sit indhold revideres i 1975-76.

Lov for Grønland om arealanvendelse og byudvikling.

Overførsel af byplanarbejdet til de grønlandske kommuner samt, som noget nyt i Grønland, regler for en landsomfattende arealplanlægning. Endelig skabes der med forslaget hjemmel til udsendelse af et grønlandsk bygningsreglement.

Ændring af lov for Grønland om kommuneskat.

Harmonisering af skatteloven i forhold til mineloven ved flytning af provenuet af udbytteskat fra selskaber med koncession efter mineloven fra kommunerne til landskassen.

Ændring af lov for Grønland om kommuneskat.

I hovedsagen administrative forenklinger, der ventes drøftet af landsrådet i løbet af efteråret.

Ændring af lov om rettens pleje i Grønland.

Ajourføring af den danske retsplejelov. Forslaget er en følge af foreslåede ændringer i den grønlandske ægteskabs- og adoptionslovgivning.

Lov om anmeldelse af ledige stillinger til arbejdsmarkedskontorerne i Grønland.

Lovforslaget indeholder bestemmelser, hvorefter alle arbejdsgivere i Grønland skal

[Statsministeren.]

anmelde ledige stillinger til de lokale arbejdsmarkedskontorer, som i løbet af 14 dage skal søge stillingerne besat med lokal arbejdskraft. Inden for disse 14 dage må arbejdsgiveren ikke søge arbejdskraft uden for Grønland. En sådan lov vil muliggøre, at arbejdspladserne i Grønland besættes med grønlandsk arbejdskraft i det omfang, kvalificeret grønlandsk arbejdskraft er til stede.

Lov om udligning i forskelle i indkomstbeskatningen mellem de grønlandske kommuner.

Der ønskes med loven skabt hjemmel til etablering af en udligningsordning mellem de grønlandske kommuner. Ordningen påregnes foreløbig kun at skulle have virkning for 1976.

Udligningsordningen påregnes fuldt ud finansieret ved overførsler mellem de grønlandske kommuner.

*Ændring af lov for Grønland om indførselsafgifter m. v.
og*

Ændring af lov for Grønland om afgifter af motor køretøjer.

Landsrådet påregner på sin efterårssamling 1975 at vedtage forskellige forhøjelser af indførselsafgifter og motorafgifter. Lovforslag vil derefter blive forelagt folketinget.

MINISTEREN FOR KULTURELLE ANLIGGENDER:

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Lov om statstilskud til kunstmuseer og kulturhistoriske museer.

De to hidtidige love, der efter deres indhold skal revideres i 1975-76, foreslås samlet i én ny lov.

Princippet om, at stedlige tilskud til godkendte museer udløser tilsvarende statstilskud, agtes i nogen grad modificeret. Der søges gennemført en stærkere koordinering af museumsarbejdet på landsplan.

Lov om Statens Kunstfond.

Loven skal efter sit indhold revideres i 1975-76.

Lovforslaget vil bygge på resultaterne af

arbejdet i udvalget vedrørende støtte til kulturlivet.

Ændring af lov om Danmarks biblioteksskole.

Loven skal efter sit indhold optages til revision i 1975-76. Revisionen vil alene omfatte reglerne om biblioteksskolens styrelse, idet en egentlig revision med gennemgribende ændringer af de bibliotekariske uddannelser først vil blive søgt gennemført, når en række spørgsmål om de højere uddannelser og mellemuddannelser er afklaret.

Lov om teatervirksomhed.

Loven skal efter sit indhold optages til revision i 1975-76. I samarbejde med Kommunernes Landsforening foreslås statens tilskud til børne- og ungdomsteatret forbedret. Endvidere foreslås det, at staten i samarbejde med Amtsrådsforeningen i Danmark etablerer Det danske Teater som rejsende landsdelsscene.

Lov om støtte til musik.

I lovforslaget tænkes indarbejdet en revision af lov om statstilskud til orkestre uden for hovedstadsområdet og lov om statstilskud til et landsdelsorkester for Sjælland. Der søges gennemført en stærkere koordinering af musiklivet på landsplan og inden for hvert amt. Der tilstræbes tillige en bedre udnyttelse af eksisterende, etablerede musikinstitutioner (symfoniorkestre, musikkonserveratorier m. v.).

MINISTEREN FOR OFFENTLIGE ARBEJDER:

Med udgangspunkt i en trafikpolitisk redegørelse fra ministeren for offentlige arbejder skal der tages stilling til udformning af den faste forbindelse over Store Bælt. Perspektiverne for såvel den kollektive trafik ad jernbane og vej som for vejtrafikken i øvrigt vil blive draget frem i redegørelsen og i forbindelse med den påtænkte lovgivning. Den igangværende omvurdering af vejpolitikken vil få direkte betydning for en fornyet vurdering af visse bestemte projekter, men også vejområdets organisatoriske forhold har regeringens opmærksomhed. Jernbanernes forhold vil navnlig blive belyst gennem en langtidsplan for statsbanerne og i forbindelse med Storebæltssagen.

[Statsministeren.]

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Ændring af lov om elektriske stærkstrømsanlæg.

Genfremsættelse.

Lov om trafikhavne.

Generel lovgivning vedrørende trafikhavne med henblik på en samordning af havnepolitikken.

Ændring af luftfartsloven.

Ændring af § 111, stk. 1, om luftbefordrernes ansvar for passagerer. Ændringen tilsigter en væsentlig forhøjelse af det gældende begrænsningsbeløb, for så vidt angår skade på flypassagerer.

Endvidere påtænkes af kontrollens nye regler om anlæg og benyttelse af private flyvepladser.

Lov om buskørsel.

Ved lovforslaget, der har sammenhæng med det nedennævnte forslag til lov om den lokale kollektive personbefordring uden for hovedstadsområdet, vil al buskørsel blive underlagt en tilladelsespligt, og man vil tilstræbe at nå frem til klarere definitioner af de forskellige former for buskørsel end dem, man har efter den gældende lovgivning.

Lov om den lokale kollektive personbefordring uden for hovedstadsområdet.

Lovforslaget, der er et modstykke til loven om hovedstadsområdets kollektive personbefordring, tilsigter at tilvejebringe en samordning af den lokale kollektive persontrafik ad vej og bane samt fremme udviklingen af et rationelt rutenet for den kollektive bustrafik.

Lov om hyrekørsel.

Ved lovforslaget vil hyrekørselsreglerne, der i dag findes i færdselsloven, blive samlet i en selvstændig lov. Samtidig vil der blive foretaget enkelte ændringer i de gældende hyrekørselsregler — overvejende ændringer i konsekvens af det ovennævnte forslag til lov om buskørsel.

Lov om øget digebeskyttelse i Sønderjyllands og Ribe amter.

En udvalgsbetænkning foreslår øget digebeskyttelse i nævnte amter, og ministeriet har indledt forhandling med amtsrådene, blandt andet om udgiftsfordelingen. Det kan komme på tale at tage stilling til sagen i etaper, blandt andet af hensyn til forhandling med Vesttyskland om anlæggenes tilslutning syd for grænsen.

Lov om klassificering, projektering og anlæg af hovedlandeveje.

Årligt lovforslag. Linjeføringen for den planlagte sydlige motorvej over Amager (Sverigesmotorvejen) må forventes optaget til ny overvejelse med henblik på at undgå gennemskæring af det bebyggede område på Vestamager.

Lov om erhvervelse af arealer m. v. til en dobbeltsporet jernbane mellem Snoghøj og Tårup.

Anlægget, der skal tjene til driftsbesparelser, kapacitetsforbedringer og tidsgevinster på DSBs hovednet — ikke mindst i forbindelse med etableringen af en fast forbindelse over Store Bælt — forventes først gennemført senere, medens ekspropriationerne ønskes foretaget inden for et kortere tidsrum, bl. a. af hensyn til Fredericia kommunes dispositioner i det pågældende område.

Ændring af statsbaneloven.

Ændringer i anledning af gennemførelsen af et nyt befordrings- og tarifieringssystem for ekspres- og rejsegods samt en tilpasning af reglen i statsbaneloven om erstatningsbegrænsning ved beskadigelse af køretøjer m. v. på færgeoverfarter til sølovens regler.

Styrelseslov for post- og telegrafvæsenet.

Et udvalg har i en betænkning fremsat forslag til principper for en ny struktur for post- og telegrafvæsenet. Forslaget indebærer ikke ændringer i post- og telegrafvæsenets forhold til øvrige statsmyndigheder, men derimod ændring af den interne styring og opgavefordeling m. v.

Ændring af postloven.

Forslag om takstforhøjelser.

Postlov.

En revision af postloven af 1919 er ønske-

[Statsministeren.]

lig, først og fremmest af redaktionelle grunde.

Taksterne foreslås at udgå af loven, således at de fastsættes administrativt, idet de vigtigste takster dog forelægges finansudvalget til godkendelse.

De fornødne lovforslag med henblik på en afklaring og prioritering af udbygningen af den kollektive trafik i hovedstadsområdet, herunder hvorvidt allerede vedtagne, men ikke gennemførte projekter bør ændres.

Ønsket om sådanne lovforslag er fremsat af udvalget om offentlige arbejder i dettes betænkning af 18. marts 1975 om forslag til lov om udbygning af baneanlæggene for den storkøbenhavnske nærtrafik.

MINISTEREN FOR SKATTER OG AFGIFTER:

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Ændring af lov om forbrugsbegrænsende foranstaltninger og lov om forskellige forbrugsafgifter.

Teknisk omlægning af grammofonpladeafgiften samt inddragelse af lydband og billed- og lydband under afgiftspligten.

Omlægningen af grammofonpladeafgiften, der er ønsket af grammofonindustrien, vil ikke medføre nogen ændring i provenuet af denne afgift. Afgiften på magnetiske bånd skønnes at ville indbringe ca. 12 mill. kr. årlig.

Ændring af lov om registreringsafgift af motorkøretøjer m. v.
og

Ændring af lov om vægtafgift af motorkøretøjer m. v.
samt

Ændring af lov om afgift af benzin.

De tre lovforslag vil indeholde en række konsekvensændringer overvejende af redaktionel karakter som følge af forslaget til den nye færdselslov og i øvrigt nogle ændringer, som fører lovteksterne à jour med anden nyere lovgivning. Forslagene vil samtidig omfatte nogle ændringer af vægtafgiften, bl. a. for sættevogne.

Ændring af lov om afgift af vin og frugtvin og af lov om kontrol med omsætningen af spiritus og vin.

Efter ønske fra vinbranchens organisationer påtænkes afskaffelse af vinbänderolerne. Nyordningen, der vil kræve ændring af vinafgiftsloven og kontrolloven, forudsætter forhandling med de pågældende organisationer om en ændret regnskabsførelse m. v.

Lovforslaget vil ikke medføre ændringer i provenuet.

Lov om afgift af visse læskedrikke.

Inddragelse af visse læskedrikkoncetrater (orangeader) under beskatning i lighed med den eksisterende beskatning af mineralvand, limonader og lignende drikkefærdige læskedrikke.

Skønnet over merprovenuet ved udvidelse af afgiftsområdet er forbundet med betydelig usikkerhed, men kan formodes ved en afgift på 40 øre pr. liter fortyndet koncentrat at ville udgøre 25-30 mill. kr. årlig.

Ændring af forskellige skattelove. (Skattefrihed for sociale pensioner og trængsbestemte sociale ydelser).

Genfremsættelse med sigte på nyordningens ikrafttræden pr. 1. januar 1977.

Ændring af kildeskatteloven m. v.

Ændrede regler om beskatning hos ægtefæller. Forslaget er et led i udviklingen i retning af stadig større skattemæssig ligestilling mellem den gifte mand og kvinde.

Ændring af selskabsskatteloven.

Beskatning af sparekasser og andelskasser. Skattefrihed for finansieringsfonden.

Ændring af lov om beskatning ved sammenlutning af aktieselskaber m. v.

Ministerens har over for folketinget givet tilsagn om ændring af den gældende lov.

Ændring af sømandsskatteloven.

Ændring af reglerne om beskatning af udenlandske søfolk og særlige bestemmelser for korttidsansatte sømænd.

Ændring af afskrivningsloven.

Regler om afskrivninger på udgifter til dræning og om beskatning af genvundne dræningsafskrivninger.

[Statsministeren.]*Ændring af kildeskatteloven.*

Ændring af rentebestemmelserne, overgang til rentes rente-beregning.

Ændring af skattekontrolløven.

Ændringer i forbindelse med en stikprøvevis kontrol med pengeinstitutternes rentetilskrivninger og -udbetalinger.

Ændring af loven om kapitaltilførselsafgift.

Efter et EF-direktiv skal afgiften fra 1. januar 1976 nedsættes fra 2 pct. til 1 pct.

Ændring af landsskatteretsloven.

Forslaget er et led i bestræbelserne for at styrke og effektivisere skatteadministrationen. Der er dels tale om at gennemføre foranstaltninger til fremme af sagsbehandlingen i landsskatteretten, dels om ændringer som følge af sammenlægningen af ligningsdirektoratet og kildeskattedirektoratet.

Ændring af vurderingsloven.

Regler om bl. a. habilitetsbetingelser ved udnævnelse af vurderingsformænd og bistand for vurderings- og skyldrådsformænd.

Ændring af stempeløven.

Ændrede betalingsregler for policestempel m. v.

Ændring af lotterifgiftsloven.

Udvidelse af afgiftsfriheden for små gevinster samt eventuel justering af afgiftssatsen.

Ændring vedrørende skattemæssige fradrag.

Med henblik på en mere retfærdig fordeling af skattebyrden vil der blive stillet forslag om ændring af indkomstfradrag til fradrag i beregnede skatter.

Ændring af loven om særlig indkomstskat.

Løsning af byerhvervenes problemer i forbindelse med lov om særlig indkomstskat (good-will, aktiesalg m. v.).

Ændring af selskabsskatteloven m. v.

Lempelse af dobbeltbeskatningen i forbindelse med udlodning af aktieudbytte med virkning fra indkomståret 1977.

Ændring af tipsloven.

Ændrede regler om fordeling af tipsover-skuddet med udgangspunkt i et forslag fra det under kulturministeriet nedsatte idrætsudvalg.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Ændring af toldloven.

Eventuelle ændringer af toldforvaltningsbestemmelserne som følge af den fortsatte harmonisering i EF-landene af disse bestemmelser.

Ændring af klasselotteriloven.

Omstrukturering af klasselotteriet.

Ændring af udskrivningsloven og kildeskatteløven.

Ændring af skatteskala og personfradrag som led i en eventuel lempelse af indkomstskatten for 1977 og 1978 i overensstemmelse med 5-partiforliget af 8. september 1975.

*Lov om den skattemæssige behandling af gevinst og tab på lån og tilgodehavender i udenlandsk mønt.**Lov om udskrivningsprocenten for kalenderåret 1977.**Ændring af sømandsskatteloven (skatteskala for 1977).*

**MINISTEREN FOR
UDENRIGSØKONOMI:**

Det er planen at fremsætte følgende forslag:

Folketingsbeslutning om ratifikation af traktat om ændring af visse finansielle bestemmelser i traktaterne om oprettelse af De europæiske Fællesskaber og i traktaten om oprettelse af et fælles råd og en fælles kommission for De europæiske Fællesskaber.

Folketingsbeslutning om ratifikation af aftale om Nordisk Investeringsbank.

Folketingsbeslutning om ratifikation af tillægsprotokollen til associeringsaftalen EF-Grækenland.

[Statsministeren.]

Tillægsprotokollen gør de tre nye medlemsstater til parter i associeringsaftalen mellem EF og Grækenland og indeholder de nødvendige tilpasnings- og overgangsforanstaltninger i anledning af EF's udvidelse.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat forslag til:

Folketingsbeslutning om ratifikation af visse aftaler inden for rammerne af EF's globale Middelhavspolitik.

I løbet af 1975 forventes EF at indgå nye eller fornyede associeringsaftaler med Malta samt Maghreblandene: Algeriet, Marokko og Tunesien.

SOCIALMINISTEREN:

Det er planen at fremsætte følgende lovforslag:

Ændring af lov om folkepension.

Ændring af lov om invalidepension.

Ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl.

A. Genfremsættelser. Ændringer som følge af pensionernes fritagelse for beskatning m. v.

B. Ændringer som følge af de forbedringer, som skal gennemføres på arbejdsmarkedet i foråret 1976.

Ændring af lov om socialforskningsinstituttet.

Ændringer i medfør af arbejdet i et udvalg vedrørende socialforskningsinstituttets fremtid.

Ændring af lov om ulykkesforsikring.

Revision af erhvervs sygdomsfortegnelsen. Eventuelt ændringer som følge af Færøernes overtagelse af området ulykkesforsikring som særanliggende.

Ændring af forskellige lovbestemmelser for Færøerne om pristalsregulerede sociale ydelser.

Ændringer som følge af „nul“-stillingen i pristallet i januar 1975.

Ændring af lov for Færøerne om invalidepension m. v.

Ændringer som følge af ophævelse af invalideforsikringsretten og invalideforsikringsfonden.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Ændring af lov om folkepension.

Ændring af lov om invalidepension.

Ændring af lov om pension og hjælp til enker m. fl.

Eventuelle ændringer som følge af arbejdet i arbejdsgruppen vedrørende en pensionsreform (fleksibel pensionsalder, udvidet adgang til førtidspension samt forenkling af pensionslovgivningen).

Ændring af lov om social bistand.

Ændring som følge af de ændrede regler om Statens Uddannelsesstøtte, hvorefter de rentebegünstigede statslån er bortfaldet.

STATSMINISTEREN:

Det er planen at fremsætte forslag om:

Ændring af lov om en investeringsfond for Færøerne m. v.

De nuværende tilskrivninger til fonden ophører med udgangen af finansåret 1975-76. Forhandlingerne med Færøernes landstyre om lovforslagets indhold er ikke afsluttet.

UDENRIGSMINISTEREN:

Det er planen at fremsætte følgende forslag:

Ændring af lov om internationalt udviklings-samarbejde.

Efter lovens indhold skal der i 1975-76 fremsættes forslag om revision.

Folketingsbeslutning om ratifikation af Wienerkonventionen af 23. maj 1969 om traktatretten.

[Statsministeren.]

Folketingsbeslutning om ratifikation af den af de Forenede Nationer den 28. august 1961 i New York vedtagne konvention om begrænsning af statsløshed.

Folketingsbeslutning om ratifikation af aftale om udvidelse af medlemskredsen af Den interamerikanske Udviklingsbank.

En række ikke-regionale lande (Danmark og 10 andre europæiske lande samt Japan) indtræder som medlemmer af banken.

UNDERVISNINGSMINISTEREN:

På kortere sigt er det inden for de videregående uddannelser nødvendigt at få løst en række problemer, der i hovedsagen har deres udspring i misforholdet mellem på den ene side det stigende antal studerende og færdiguddannede og på den anden side de resourcer, der fra folketingets side er vilje til at stille til rådighed for universiteter og læreanstalter. Undervisningsministeren drøfter derfor med folketingets undervisningsudvalg en række reformforslag. Disse spørgsmål må naturligvis ses i sammenhæng med reformer og udviklingsmuligheder inden for andre dele af uddannelsessystemet.

Folketinget har i en årrække beskæftiget sig indgående med støtteordningerne for uddannelsessøgende. Det synspunkt har vundet udbredelse, at studerende, der opnår en væsentlig mere omfattende uddannelse end den øvrige befolkning, bør have uddannelsesstøtten i form af lån. Regeringen har overvejet, hvordan låneprincippet kan forenes med en reel ligestilling af adgangen til uddannelse uden social diskrimination. I sommerens løb har en embedsmandsgruppe foretaget en vurdering af de problemer, en sådan støtteordning rejser, og skitseret et konkret forslag. Undervisningsministeren agter på dette grundlag at drøfte spørgsmålet om en nyordning med folketingets undervisningsudvalg.

Det er planen at fremsætte følgende forslag:

Folketingsbeslutning om overordnede principper for uddannelserne for de 16—19-årige.

I lighed med 9-punktsprogrammet om de grundlæggende skoleuddannelser, som folke-

tinget vedtog den 30. maj 1969, er det tanken at udarbejde et forslag til en folketingsbeslutning om de overordnede principper, der bør fastsættes for uddannelserne for de 16—19-årige (dvs. 10.-12. uddannelsesår).

Lov om atom anlæg m. v.
Genfremsættelse.

Ændring af lov om erhvervsfaglige forsøgsuddannelser.

Loven skal efter sit indhold revideres i 1975-76.

Ændring af lov om Forskningscentret ved Hørsholm.

Loven skal efter sit indhold revideres i 1975-76.

Ændring af lov om friskoler og private realskoler m. v.

og

Ændring af lov om gymnasieskoler og studenterkursus.

De to love må ændres som følge af vedtagelsen af ny folkeskolelov.

Ændring af lov om styrelse af højere uddannelsesinstitutioner.

Ændringen drejer sig om studienævn/centralstudienævn, valgeregler og tilskud til de studerendes aktiviteter.

Der vil muligvis endvidere blive fremsat følgende forslag:

Lov om den grafiske højskole.

Forslaget tilsigter at omdanne den grafiske højskole fra et teknologisk institut til en egentlig uddannelsesinstitution. I administrativ henseende overføres højskolen fra handelsministeriet til undervisningsministeriet, men vil fortsat være en selvejende institution.

Ændring af lov om lærlingeforhold.

Eventuelle konsekvensændringer som følge af forslaget om de erhvervsfaglige forsøgsuddannelser.

Lovgivning om vederlagsfri kursusundervisning.

[Statsministeren.]

Forslag om forpligtelse for amtskommuner til at tilvejebringe mulighed for undervisning på real-, studenter- og HF-kursus, i givet fald ved betaling af den såkaldte elevafgift for undervisning ved private kursus. Elevafgiften betales efter gældende regler af staten. Der kan derfor blive tale om forøgelse af bloktilskuddene. Lovforslaget kan nødvendiggøre ændring af loven om kommuners og amtskommuners bidrag til statslige og private skoler og kurser.

Lov om statsgymnasiernes overgang til amtskommunerne.

I forbindelse hermed kan der blive tale om ændring af gymnasie/HF-loven.

Ændring i lovgivningen om de økonomiske forhold for ungdomskostskolerne, således at de ikke omfattes af bloktilskudsordningen.

Ændring af forskellige love med henblik på ophævelse af bestemmelser om permanente råd og udvalg som følge af oprettelse af uddannelsesråd.

Mødet genoptaget kl. 13.10.

Formanden:

Fra medlemmer af folketinget *Robert Pedersen, Kirsten Sparre Andersen og Henning Philipsen* har jeg modtaget meddelelse om, at de som følge af deltagelse i FN's generalforsamling ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor de anmoder om orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv fra og med den 9. oktober samt om, at stedfortræderne må blive indkaldt.

Fra medlem af folketinget *Lars Emil Johansen* har jeg modtaget meddelelse om, at han på grund af sygdom ikke vil kunne give møde i tinget i mindst 7 dage, hvorfor han anmoder om orlov fra den 9. oktober og om, at stedfortræderen må blive indkaldt.

Fra statsministeriet har jeg modtaget følgende skrivelse:

„Statsministeriet, den 15. september 1975.

Ved kgl. resolution af 24. juli 1975 er det bestemt, at sager vedrørende loven om farten på Gudenå mellem Randers og Silkeborg fra den 1. oktober 1975 overføres fra ministeriet for offentlige arbejder til miljøministeriet.

Folketinget bedes underrettet herom.
sign. Anker Jørgensen.

Til folketingets formand“.

I henhold til lov nr. 54 af 5. marts 1954 om det udenrigspolitiske nævn skal der foretages valg af 17 medlemmer og 17 stedfortrædere til det udenrigspolitiske nævn.

I henhold til lov nr. 185 af 28. april 1971 om nordisk samarbejde skal der foretages valg af 16 medlemmer og 16 stedfortrædere til Nordisk Råd.

I henhold til § 13 i lov nr. 372 af 23. december 1964 om valutaforhold m. v. skal der foretages valg af 17 medlemmer til folketingets valutaudvalg.

I henhold til § 2, stk. 2, i lov nr. 235 af 27. maj 1950 om anvendelse af modværdien af de i henhold til Det europæiske Genopbygningsprogram modtagne gaveydelse skal der nedsættes et udvalg på 9 medlemmer.

I henhold til lov nr. 342 af 23. december 1959 om det civile beredskab skal der nedsættes et udvalg på 11 medlemmer.

Folketingets regnskab for finansåret fra 1. april 1974 til 31. marts 1975 er revideret. Et sammendrag vil blive optaget i Folketingstidende, tillæg B.

Med skrivelse af gårds dato fremsender undervisningsministeren beretning om atomenergikommissionens virksomhed i tiden 1. april 1974 til 31. marts 1975. Eksemplarer er omdelt.

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

[Formanden.]

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 8. oktober, kl. 13 med følgende dagsorden:

- 1) Valg af 16 medlemmer til udvalget for forretningsordenen.
- 2) Valg af 17 medlemmer til udvalget til valgs prøvelse.
- 3) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til arbejdsmarkedsudvalget.
- 4) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til boligudvalget.
- 5) Valg af 21 medlemmer til det energipolitiske udvalg.
- 6) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til erhvervsudvalget.
- 7) Valg af 17 medlemmer til finansudvalget.
- 8) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til forsvarsudvalget.
- 9) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til udvalget om fysisk planlægning.
- 10) Valg af 17 medlemmer til indfødsretsudvalget.
- 11) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til kirkeudvalget.
- 12) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til kommunaludvalget.
- 13) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til kulturudvalget.
- 14) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til landbrugs- og fiskeriudvalget.
- 15) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til markedsudvalget.
- 16) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til miljøudvalget.
- 17) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til udvalget om offentlige arbejder.
- 18) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til det politisk-økonomiske udvalg.
- 19) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til retsudvalget.
- 20) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til skatte- og afgiftsudvalget.
- 21) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til socialudvalget.
- 22) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til udenrigsudvalget.
- 23) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til undervisningsudvalget.
- 24) Valg af 17 medlemmer og stedfortrædere til udvalget angående videnskabelig forskning.
- 25) Valg af 2 medlemmer til at føre tilsyn med folketingets bibliotek.
- 26) Valg af 9 medlemmer til det i grundlovens § 71 omhandlede tilsyn med behandlingen af personer, som er underkastet frihedsberøvelse.
- 27) Valg af 17 medlemmer og 17 stedfortrædere til det udenrigspolitiske nævn.
- 28) Valg af 16 medlemmer og 16 stedfortrædere til Nordisk Råd.
- 29) Valg af 17 medlemmer til folketingets valutaudvalg.
- 30) Valg af 9 medlemmer til det i lov nr. 235 af 27. maj 1950 om anvendelse af modværdien af de i henhold til Det europæiske Genopbygningsprogram modtagne gaveydelse omhandlede udvalg.
- 31) Valg af 11 medlemmer til udvalget angående det civile beredskab.

[Formanden.]

- 32) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Lars Emil Johansen.
- 33) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Kirsten Sparre Andersen.
- 34) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Henning Philipsen.

35) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræderen for folketingsmedlem Robert Pedersen.

36) Spørgsmål til ministrene.

Mødet hævet kl. 13.13.